

General Emil Fieldorf „Nil”. Żołnierz niezłomny

[Reklama](#)

opublikowano: 2025-03-28, 07:00

W Muzeum Armii Krajowej w Krakowie otwarto wystawę stałą poświęconą postaci swojego patrona – gen. Emila Fieldorfa „Nila”. Legionista, generał brygady Wojska Polskiego, dowódca Kedywu - Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej, zastępca komendanta głównego AK. Człowiek niezłomny, wybitny żołnierz, bohater narodowy, najwyższy rangą polski wojskowy zamordowany z wyroku komunistycznego sądu.

reklama

GENERAL „NIL”

Wystawa otwarta od **25 marca 2025 r.**
ul. Wita Stwosza 12
w Krakowie

MUZEUM AK – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA I WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Patronat Honorowy: Łukasz Smółka Marszałek Województwa Małopolskiego

Organizatorzy: MAŁOPOLSKA, Kraków

Patroni medialni: Radio Kraków, TVP3, DZIENNIK POLSKI, Gazeta Krakowska, GOŚĆ, DZIŚ JEŚLI, HISTORIA, HIST MAG

Ekspozycja przygotowana została z okazji przypadającej w tym roku 130. rocznicy urodzin generała (przyszedł na świat 20 marca 1895 r. w Krakowie). Wystawa prowadzi zwiedzających przez najważniejsze momenty życiowych losów bohatera: od dzieciństwa w Krakowie, przez służbę wojskową w legionach i w II RP, konspiracyjną działalność w czasie okupacji, aż po tragiczną śmierć w czasach komunizmu.

Pierwsza część ekspozycji przybliży prywatne życie generała, koncentrując się na jego dzieciństwie i młodości. Część druga poświęcona została wojskowemu życiorysowi Emila Fieldorfa: służbie w Legionach, armii II Rzeczypospolitej oraz w konspiracji. Ostatnia część

opowiada o losach generała w komunistycznej rzeczywistości lat 1945–1953, przede wszystkim o jego aresztowaniu przez UB, procesie i wyroku śmierci.

Fot. materiały prasowe

Na ekspozycji zobaczyć będzie można przedmioty osobiste należące do Emila Fieldorfa, m.in. szachy, młynek do kawy, różaniec i krzyż, jego odznaczenia otrzymane za życia i po śmierci, listy do żony pisane z więzienia oraz rzadko publikowane fotografie z okresu legionowego.

Urodził się 20 marca 1895 r. w Krakowie. Patriotyczna atmosfera środowiska, w którym dorastał, zaprowadziła nastoletniego Fieldorfa do paramilitarnych oddziałów strzeleckich. W sierpniu 1914 r. został żołnierzem I Brygady Legionów Polskich, brał udział w blisko 30 bitwach i potyczkach.

Jako oficer Wojska Polskiego uczestniczył w latach 1919-1920 w wojnie z Rosją Sowiecką oraz bronił Polski w trakcie wojny obronnej 1939 r.

W lipcu 1940 r. został pierwszym emisariuszem Naczelnego Wodza i rządu RP na uchodźstwie. Podróż z Wielkiej Brytanii do okupowanego kraju trwała niemal dwa miesiące. Z przelotem samolotem nad Egiptem wiąże się jego konspiracyjny pseudonim "Nil", który obrał w styczniu 1943 r., gdy został komendantem Kedywu - Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej AK.

W 1944 r. tworzył struktury organizacji "NIE" przeznaczonej do walki o niepodległość po wejściu na polskie tereny Armii Czerwonej. We wrześniu 1944 r. został awansowany na stopień generała brygady, w listopadzie mianowany zastępcą komendanta głównego AK.

W marcu 1945 r. przypadkowo aresztowany przez NKWD pod konspiracyjnym nazwiskiem jako Walenty Gdanicki, nierozpoznany został wywieziony do łagrów w ZSRS.

Fot. materiały prasowe

Wrócił do Polski jesienią 1947 r. i zamieszkał w Łodzi. Ujawnił się, był inwigilowany, ponownie aresztowany w listopadzie 1950 r. Odmówił wszelkiej współpracy z komunistyczną władzą, zachował niezłomną postawę podczas śledztwa.

Oskarżony na podstawie fałszywych dowodów, w kwietniu 1952 r. został skazany na karę śmierci. Wyrok przez powieszenie wykonano 24 lutego 1953 r. w więzieniu mokotowskim. Miejsca pochówku do dziś nie udało się odnaleźć. Symboliczny grób gen. "Nila" znajduje się w kwaterze "Ł" Cmentarza Wojskowego na Powązkach w Warszawie.

[Odwiedź stronę Muzeum Armii Krajowej: https://muzeum-ak.pl/!](https://muzeum-ak.pl/)

<https://histmag.org/General-Emil-Fieldorf-Nil-Zolnierz-niezlomny-27931>